

VI BYGGER ÅLAND

Ålands socialdemokrater

Camilla Gunell, partiordförande

BÄSTA ÅLÄNNINGAR OCH VÄLJARE!

Socialdemokraterna vill bygga Åland starkare, vi vill att befolkningen ökar och att vi ansvarsfullt hanterar våra gemensamma resurser. Människorna är och förblir Ålands viktigaste naturresurs och det är på dem vi vill satsa, från barn till senior.

Vi står inför en utmanande tid. Klimat och miljö kräver allt mer av vår uppmärksamhet. I ekonomin behövs nya tankesätt och effektivare metoder att arbeta om vi ska få pengarna att räcka till det viktigaste – människorna.

Vi känner framtidstro och tror på ålämningarnas förmåga att skapa en fortsatt framgång för landskapet. Självstyrelsen är viktigare nu än någonsin. De politiker folket väljer i detta val kommer att vara med och skapa framtidens möjligheter bland annat genom den nya självstyrelselagen.

Jag är stolt över att som lantråd ha fått leda landskapsregeringen de senaste fyra åren, och jag ser fram emot ännu en mandatperiod.

Ledarskap handlar om att skapa starka lag där det finns förtroende parterna emellan och där man håller ord. I en regering är det viktigt att arbeta målmedvetet och att beslut fattas. Jag är övertygad om att ålämningarna vill ha en landskapsregering som kan samarbeta och skapa kreativa lösningar.

Socialdemokraterna kan leda Åland. Vi har erfarenheten, kunskapen och framförallt viljan att jobba hårt för vårt gemensamma bästa. Jag önskar innerligt att Ni ger oss ert förtroende i valet den 18 oktober.

VI BYGGER ÅLAND. MÄNNISKA FÖR MÄNNISKA.

Det man vill bevara, måste man förändra.

Det åländska samhället bygger på frihet, jämlikhet och solidaritet.

Vi vill bygga **hållbart och jämställt**. Vi ska vara sparsamma med våra gemensamma pengar. Vi ska investera när det är lågkonjunktur, så att människor hålls i arbete.

Det är grunden. Allt hänger ihop, precis som vi människor hänger ihop med varandra, med naturen och vår omvärld.

Alla ålänningar ska **vara med** och bygga samhället, alla enligt sin förmåga. Vi gör inte skillnad på folk och folk.

Alla ska **vara en del av** samhället. Vi socialdemokrater tycker att välfärden ska ses som en investering i kommande generationer. En fungerande och inkluderande välfärd skapar möjligheter. I trygghet stärks vi att välja jobb, starta företag, flytta eller börja studera. Så skapar vi nya arbetsplatser. Människor som mår bra och har en värdefull sysselsättning håller igång de ekonomiska hjulen för hela Åland.

Vi vill skapa en grön tillväxt och en klokare konsumtion. Det är inte hållbart att vår levnadsstandard så starkt kopplas samman med ständig ekonomisk tillväxt i traditionell mening.

Hårt arbete, omsorg om andra människor, djur och natur, utbildning för framtiden och solidaritet med omvärlden. Det är vi.

ANSVARSFULL EKONOMI

Vi tror på åländsk ekonomi, och på förmågan hos åländskt näringsliv.

Det offentliga Åland har klarat sig bra. Vi har inga skulder. Vi har en **hög nivå på välfärden**. Vi har bra skolor, bra barnomsorg och bra äldreomsorg. Ålänningarna får god vård.

Vi tycker att landskapet ska visa ledarskap, och investera i framtiden.

Ett skuldfritt Åland är bra. Ett Åland som utvecklas framåt även i tuffa tider är bättre. Socialdemokraterna är beredda att låna pengar till nödvändiga samhällsinvesteringar och är beredda att använda Paf-pengar till viktiga utvecklingsprojekt.

Vi vill ha en **offensiv och drivande ekonomisk politik**, som satsar på välfärden. Vi vill ha en hederlig, sparsam och ansvarsfull ekonomi.

De strukturella förändringar som kan göras, ska göras. Samhällets pengar ska inte gå till att upprätthålla gamla gränser när det finns en framtid att bygga. **Kommunstrukturen** som den ser ut idag är både ett hinder för utvecklingen och ökar kostnaderna.

Vi vill investera i ny bro till Vårdö, bygga den länge planerade geriatriska kliniken och bygga nytt polishus.

Vi vill förändra kommunstrukturen, och därmed spara kostnader och förbättra service över hela Åland.

Vi vill uppmuntra en ökad inflyttning till Åland. Det är en förutsättning för att åländsk ekonomi ska växa.

ARBETE ÅT ALLA

Full sysselsättning är socialdemokraternas ständiga mål. På Åland jobbar människor mycket och arbetslösheten är låg.

Arbete finansierar välfärden.

Vi socialdemokrater vill att samhället ska jobba sig ur tider med lågkonjunktur, inte spara sig ur dem.

Arbetsmarknadspolitik ska vara **offensiv och kreativ**. Den ska vara drivande, inte reaktiv, och den ska vara öppen för nya vägar.

Arbetslivet är långt. Vi vill att människor ska vara trygga på sina arbetsplatser, att de ska orka arbeta, och att deras rättigheter ska respekteras. Fackföreningsrörelsen och arbetarskyddet är viktiga delar av en fungerande arbetsmarknad och **goda, hållbara arbetsplatser**.

Den äldre befolkningen är en resurs, inte bara siffror i en försörjningskvot, och ungdomar behöver få en tidig start i arbetslivet för att undvika marginalisering.

Vi vill höja kompetensen hos den åländska arbetskraften genom att ge möjlighet för vuxna att läsa upp grundskolekompetens.

Vi vill att Åland ska utveckla stödformer som uppmuntrar företag att anställa personer med funktionsnedsättning. Sociala företag är en framtidsbransch. Vi vill att samhället tar tillvara och uppmuntrar tredje sektorn att skapa arbetsplatser vars uttryckliga syfte är ett starkare och mer inkluderande samhälle.

Vi vill ha fler ungdomsarbets- och arbetspraktikplatser inom samhällets sysselsättningsåtgärder.

Freddie Forsman & Marjo Österberg

Greger Granlund & Ann Eriksson

FRISKA TAG FÖR VÅRDEN

Hälso- och sjukvården är det område där vi satsar allra mest av våra gemensamma skattemedel. Det är ett åtagande som förpliktar.

För socialdemokraterna är det viktigaste att alla ålänningar har råd med sjukvård, och att den håller god kvalitet för alla. För barn och unga ska hälso- och sjukvården vara **avgiftsfri**, och för vuxna ska avgifterna vara låga.

Allra bäst används våra pengar i den **förebyggande hälsovården**. Varje sjukdom som aldrig uppstår är billigare än vården av den. Vi vill satsa på tidig hjälp, särskilt för barn och ungdomar.

Tack vare socialdemokraterna har flera tusen ålänningar under den senaste mandatperioden fått tillgång till **allmän tandvård**. Vi kämpar vidare för att det ska gälla alla. Vi tycker inte att det ska synas på leendet om man är fattig eller rik.

Trycket på den åländska mentalvården ökar ständigt. Vi vill prioritera det förebyggande arbetet och fortsätta utveckla ÅHS. Tredje sektorn är en viktig resurs för mental hälsa.

Ålands hälso- och sjukvård är en stor och **viktig arbetsgivare**. Vi vill leda den pågående arbetsvärderingen i mål, och se till att den resulterar i rättvisa löner. Inte bara för att det är rätt, utan för att det är det enda rätta om vi ska kunna rekrytera vårdpersonal till Åland.

Vi vill att vård för barn och ungdomar ska vara avgiftsfri.

Vi vill försätta utöka den allmänna tandvården.

Vi vill sätta starka vården av psykiska sjukdomar och beroendesjukdomar.

Siv Ekström & Linda Söderström

TRYGG SKOLA, BRA UTBILDNING

Vi vet att en god skola är våra barns bästa chans i livet och vårt viktigaste konkurrensmedel i framtiden. Åland ska ha väl utbildade ungdomar, rustade för ett livslångt lärande. De åländska skolorna ska vara så bra att de lockar inflyttare till Åland.

Vi vill prioritera barnrådgivning, förskola och de första åren i skolan. **Tidiga stödinsatser** för dem som behöver det, och en bra start för alla är klokt, både ekonomiskt och för individen.

Skolorna ska självklart vara **fria från mobbning**, könstrakasserier och främlingsfientlighet.

Vi vet att lärarna är framtidens allra viktigaste byggmästare. Där ska samhällets insatser sättas på att trygga en god fortbildning för lärare och pedagogisk utveckling.

Läskunskap och läsförståelse är en del av det livslånga lärandet. Skolbiblioteken är ett nav, men vi vill att det ska finnas studierum i skolorna för att främja ett **aktivt läsande**.

Våra barn ska också vara friska och glada i skolan. Vi vill ha ett utökat samarbete mellan Ålands gymnasium och musikinstitutet, folkhögskolan och den tredje sektorn, för att underlätta studerandes möjligheter till mer hälsa, idrott och kultur.

Vi vill ha en maxgräns på antalet elever per undervisningsgrupp i grundskolan.

Vi vill satsa på tidiga stödinsatser i våra skolor och inom barnomsorgen.

Vi vill definiera vad mobbning är och lagstifta mot all mobbning i våra skolor.

OMSORG, TRYGGHET, RESPEKT

I ett gott samhälle tar man hand om de små, de gamla och dem som inte klarar sig utan hjälp.

Socialdemokraterna vill ha en äldreomsorg som är värdig och nära, där respekt och kärlek är ledorden, och där **ingen lämnas ensam** för att det är billigare så. Vi vill att äldreomsorgen som arbetsplats ska värderas högre, och att löner och utbildning ska följa det tunga arbetet och det stora ansvaret.

Äldreomsorgen måste **samordnas** över hela Åland för att garantera att den även i framtiden kan hålla en hög och jämn kvalitet för alla våra gamla. Inom en gemensam ram finns flexibilitet, men lagarna ska tillämpas lika över hela landskapet.

Specialomsorgen är ett **hedersuppdrag**, som också den ska vara lika för alla som behöver den, från Sottunga till Eckerö och från Geta till Mariehamn. Människor med funktionsnedsättningar ska inte definieras av det de inte kan, utan utgående från sina förmågor.

Vi vill samordna äldreomsorgen på Åland, med utgångspunkt i den goda omsorg som redan finns i kommunerna.

Vi vill att alla offentliga byggnader ska vara tillgängliga för människor med funktionsnedsättningar.

Vi vill motverka ensamhet och isolering. Vi vill att alla som vill ha interaktiv må bra-tv ska få tillgång till det, på hela Åland.

Britt-Mari Sjöström-Kärki & Mathias Franzas

FÄRRE KOMMUNER GER MER

Kommunerna är viktiga för socialdemokraterna.

I kommunerna finns den service, daghem, skola och omsorg, som är närmast ålänningarna. Vi vill att **medborgarnas behov** ska vara i fokus. Likvärdig och rättvis service kräver kommuner med tillräckliga resurser. Därför tycker vi att Åland behöver färre och starkare kommuner med tillräckliga ekonomiska muskler för att klara en välfärd som är bra och **jämlik för alla** på Åland.

Vi vill att Kommunernas socialtjänst förverkligas, för att ge klienter inom barnskydd, specialomsorg och missbrukarvård rättssäkerhet, ett professionellt bemötande och **samma villkor** över hela landskapet.

De små åländska kommunerna är på många sätt en rikedom, med bra och nära service, och ett stort lokalt engagemang. Vi tycker att man ska värna om det goda i det lilla och lokala, men göra om gamla maktstrukturer som krånglar till och fördyrar. **Samarbete** är helt enkelt smartare.

Vi vill förverkliga Kommunernas socialtjänst som en organisation.

Vi vill ha färre kommuner och vi vill skapa en likvärdig service inom vård, skola, omsorg och infrastruktur utgående från medborgarnas behov.

Vi vill införa en regionalplanering värd namnet, för hela Åland.

Carina Aaltonen

EN SMARTARE, GRÖNARE FRAMTID

Utan naturen, utan en hållbar miljöpolitik, har vi ingen framtid. För socialdemokraterna är den **röda tråden alltid grön**.

Ständig tillväxt och större konsumtion innebär stora kostnader i framtiden. Vi måste konsumera och producera klokare och närmare.

Östersjön är vårt hav och vår närmiljö. Den är **vårt ansvar**.

Vi ska inte exportera våra miljöproblem till andra länder.

Vi vill satsa mer på förnyelsebar energi från sol, vind och skog.

Vi vill ha en bättre och **smartare kollektivtrafik**. Trygga cykelvägar minskar koldioxidutsläppen, förbättrar folkhälsan och ger fler besökare till Åland.

Vi vill ha ekologisk och närproducerad mat, producerad med respekt för djur och natur. Mer vegetarisk mat i landskap och kommun är billigare, ger bättre folkhälsa och minskar utsläppen av växthusgaser.

År 2051 ska Åland vara ett **hållbart samhälle**. Att förverkliga det löftet bör genomsyra alla politikområden.

Vi vill ha en sammanhållen kollektivtrafik på hela Åland, och vi vill bygga ut den till ett verkligt alternativ till privatbilism.

Vi vill öka användningen av solenergi.

Vi vill att Åland ska arbeta i internationella forum för ett förbud av utsläpp av toalettavfall i Östersjön.

Maria Antman & Göte Winé

ENGAGEMANG OCH MÅNGFALD

Bra kultur berör och ger livet mening. Kultur är det som människan skapar av glädje och nyfikenhet, för att ifrågasätta, provocera och beskriva. Utan kulturen blir samhället utan färger.

Socialdemokraterna vill se ett **starkt, brokigt och inkluderande** kulturliv. Vi anser att samhället ska skapa förutsättningar för professionella konstnärer att arbeta och försörja sig på Åland. Pengar som satsas på nyskapande kulturprojekt ger ringeffekter vida kring.

Vi vill också satsa på mångfald och tillgänglighet.

Möjligheter till motion och idrott är viktig i alla åldrar. Det ger livsglädje, god hälsa och gemenskap.

Vi socialdemokrater vill att ungdomar ses som en resurs, och att deras kreativitet och kritiska tänkande tas till vara genom en **kunnig ungdomspolitik**.

Fördelningen av Paf-medel måste omstruktureras så att pengarna går till utvecklings- och framtidsinvesteringar, till folkhälsa och motion, till inkludering av inflyttade, demokratiutveckling och för att motverka ojämställdhet och rasism.

Vi vill reformera fördelningen av Paf-medel. Vi vill hålla hyror och avgifter låga för alla som vill ta del av och delta i idrott och kultur.

Vi vill skapa en ungdomspolitik som främjar ungdomars medinflytande och deltagande i samhällsdebatten.

Vi vill satsa på att Alandica blir ett riktigt kulturhus som är tillgängligt för kulturutövare och sjuder av liv.

DAGS FÖR JÄMSTÄLLDHET

Ålands socialdemokrater är ett feministiskt parti. Det betyder att vi vill att både **män och kvinnor ska vara fria** från gamla könsnormer och begränsningar.

Vi vill jobba för ett samhälle där individen, den fria människan och alla hens möjligheter tas tillvara, oberoende av kön.

Vi tycker att stereotypa könsnormer, mobbning och diskriminering aktivt ska motarbetas, i skolor, på arbetsplatser och i politiken.

En av de värsta effekterna av det ojämställda samhället är våld och hot mot kvinnor. Vi vill att Åland har ett **familjefridscentrum**, och att det inrättas på Tallbacken.

Vi tycker att vem man älskar och vilken könsidentitet man har inte är en fråga som samhället ska lägga sig i. För oss är det självklart att homo-, bi- och transsexuella har **samma värde** och samma rättigheter som alla andra individer och medborgare.

Vi vill ha lika lön för likvärdigt arbete. Arbetsvärderingen i landskapet ska slutföras, och följas av konkreta resultat i reda pengar.

Vi vill jobba för ett jämställt föräldraskap.

Vi vill att ett familjefridscentrum etableras på Tallbacken.

Helena Flöjt-Josefsson & Tony Wikström

ÅLAND I VÄRLDEN

Åland är inte bara en ö. Åland är en del av världen. Vi är sammanlänkade med grekerna, med syrierna, med tyskarna och fransmännen, med indierna och kineserna.

Vår ekonomi, vår kultur, våra utvecklingsmöjligheter hänger samman med vad som händer i resten av världen.

Vi ska hjälpa där vi kan. Åland ska ta emot flyktingar inom ramen för Finlands kvotflyktingprogram. Vi har råd att vara generösa.

Vi ska jobba för en bra, respektfull och effektiv integration. Vi vet att människor klarar sig själva, bara de får stöd att komma igång. Vi tror att språket och arbetsmarknaden är de viktigaste nycklarna.

Vi ska **välkomna inflyttning**, och de förändringar det för med sig. Med öppen hand och varmt hjärta, väl medvetna om att vi investerar i framtida entreprenörer, läkare, lärare, bilmekaniker och sjuksköterskor.

Vi vill jobba för ett Åland där nazismens och fascismens favoriter aldrig kan upprepas, för att vi vet att ett **mångkulturellt och flerspråkigt** samhälle är bra att leva i.

Vi vill att undervisningen i svenska för inflyttade utökas och får en långsiktig och tillräcklig finansiering. Språkundervisning är nyckeln till en god integration.

Vi vill ha en egen kvot Paf-medel till tredje sektorn, till föreningar och projekt inom mångkultur, demokratiutveckling och antirasism.

Vi vill ha en kontinuerlig, strukturerad och välorganiserad flyktingmottagning inom ramen för Finlands kvotflyktingprogram.

TYDLIGT LEDARSKAP

Vi vet hur vi vill utveckla Åland. Om man vill leda andra måste man veta vart man är på väg, och hur man ska ta sig fram på krokiga vägar. Vi har en partiordförande, Camilla Gunell, som lett landskapsregeringen under fyra framgångsrika år.

EKONOMI

Vård, skola och omsorg är våra viktigaste politikområden. Det är tuffa tider i världsekonomin. Finland haltar, och vi har en regering i riket som klämmer åt de fattiga, sparar på utbildning och stramar åt vård och omsorg. Vi vet att det finns en annan väg, där man sparar genom strukturella förändringar och investerar för att hålla människor i arbete.

UTBILDNING

En bra skola är en bra framtid, för barnen och för samhället. Vi vill inte spara på skola och utbildning. I våra skolor ska barn trivas. Vi vill lagstifta mot mobbning.

KOMMUNERNA

Kommunstrukturen på Åland måste förändras för att pengarna ska räcka till. Det hjälper inte att blicka bakåt om man vill bevara det goda i den åländska småskaligheten. Nu ska vi våga möta framtiden.

MILJÖ

Hållbart Åland år 2051. Det är ett löfte.

"Din röst, ditt förtroende, vårt ansvar."

Camilla Gunell

GÅ OCH RÖSTA

Lagtings- och kommunalvalet 18 oktober 2015.

Vill du prata? Vår valstuga finns på torget från den 18 augusti.

MÄNNISKOR FÖRST

ÅLANDS
SOCIALDEMOKRATER

info@socialdemokraterna.ax www.socialdemokraterna.ax
Tfn 018-25461, vi finns också på Facebook.

4041 0822
Trycksak

Tryckt på Waasa Graphics 2015